

Бранимир Руменов Велинов

Студент по „Молекулярна биология“, II курс,
СУ „Св. Климент Охридски“

Дата на раждане: 02.10.1990 г.

Адрес: София 1309, Кв. „Света Троица“,
бл. 340, вх. Б, ет.7, ап.43

GSM: 0896505563

E-mail: br_vel@abv.bg

За свободата в науката (Есе)

Изследователката Мария Кюри и днес буди възхищение като безпрецедентен пионер и иноватор в науката, като човек, вървял по неосветени пътеки, за да разкрие нови хоризонти пред човечеството. Тя води живот на лишения и саможертви, на тежък труд в примитивни условия, но упорито и непоколебимо отстоява вижданията си.

Отраснала в окупирана Полша, където свободата на словото и действията са немислими, Мария Кюри се научава високо да цени свободата и да я следва като ръководна светлина: „Като че ли нов свят се отвори пред мен, светът на науката, който най-накрая ми беше позволено да опозная в пълна свобода” пише тя в дневника си. Великата жена-учен намира своето място точно в света на науката, защото именно там властва истината за живота и света – най-чистото и откровено проявление на човешката свобода.

Мария Кюри твори като единствената жена в свят, в който личностното издигане е само за мъжете, в който все още властват предразсъдъци към хора с различна националност и мироглед. Така, както „разбива“ атомното ядро, структура, дълго смятана за неделима и инертна, великата жена-учен разбива и стереотипите на консервативното общество. Първата жена, защитила докторат, първата и единствената жена, спечелила две Нобелови награди, Мария Кюри очевидно няма против да застане пред света и дръзко да отстоява себе си, оставайки непоковарена от славата, съпътстваща първото място.

По ирония на съдбата, невидимото сияние, което Мария Кюри разкрива за света, осветявайки непознати кътчета от науката, отнема живота ѝ. За съжаление често такава е участта на тези, които се осмеляват да преминават граници, дръзко да се взират в твърде ярката светлина.

Въпреки че са изминали повече от сто години от откриването на радиоактивността, проблемите на съвременната наука остават сходни с тези от времето на известната жена-учен - недостатъчното финансиране, етичните дилеми и страхът на човечеството от неизвестното все още спъват прогреса. Мария Кюри днес е същата онази Мария Кюри от преди, превърнала се в алегоричен образ на смелост и трудолюбие, непреклонност, безкористно отдаване в името на човешкия възход.

Нравствените ѝ критерии са модел за подражание на всички учени, които успяват да превъзмогнат себе си в търсене на познание за истината.

Освен, че носят универсални морални послания, действията на Мария Кюри ни подсказват как трябва да се твори наука - с любов към красотата на самата наука, с искрен и безкористен интерес към фината и заплетена логика на всичко около нас.